

**Програма розвитку туризму
в Софіївській селищній територіальній громаді
на 2022-2025 роки**

Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Закон України «Про туризм», Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період 2021-2027 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. за № 168-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року»,
3.	Розробник Програми	Виконавчий комітет Софіївської селищної ради
4.	Співрозробники Програми	-
5.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ культури, туризму, молоді і спорту виконавчого комітету Софіївської селищної ради
6.	Учасники Програми	Виконавчий комітет Софіївської селищної ради, відділ культури, туризму, молоді і спорту виконавчого комітету Софіївської селищної ради, КЗ "Софіївський історико-краєзнавчий музей", молодіжний центр «UNREAL»
7.	Термін реалізації	2021–2025 роки
8.	Обсяги фінансування Програми	21 320 тис. гривень.

**Програма розвитку туризму
Софіївської селищної територіальної громади
на 2022 – 2025 роки**

Ця публікація була підготовлена підготовлено за підтримки Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії. Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю її авторів та не може жодним чином сприйматися як такий, що відображає погляди Програми «U-LEAD з Європою», уряду України, Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії.

2021р.

Зміст
Вступ
Абревіатури
Склад робочої групи
Графік процесу підготовки Програми
Загальна інформація про Софіївську селищну територіальну громаду
Розділ 1. Базове дослідження
1.1. Аналіз стану туристичної сфери на території Софіївської селищної ТГ
1.2. Соціологічні дослідження
1.3. SWOT-аналіз
Розділ 2. Місія і бачення майбутнього стану. Мета та структура цілей.
Розділ 3. Перелік проектів. План реалізації та очікувані результати
Розділ 4. Моніторинг і оцінювання індикаторів впровадження програми

Вступ

Програма розвитку туризму Софіївської селищної територіальної громади на 2022 – 2025 роки, розроблена за фінансової підтримки «U-Lead з Європою» громадської організації «Агенція регіонального розвитку «Партнерство Дніпропетровщини».

Туризм є однією із провідних, високо прибуткових та найбільш динамічних галузей світового господарства. Саме тому у «Стратегії сталого розвитку Софіївської селищної ОТГ на 2018 – 2028 роки», сформованому та обговореному представниками громади, однією із стратегічних цілей «Зростання конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств та доходів мешканців сільських територій», що включає у себе операційну ціль «Створення сприятливих умов для розвитку суб'єктів господарювання на основі туристичних переваг громади», яка серед інших визначає наступні показники результату: 1) Створення туристичних продуктів; 2) Розвиток зеленого туризму; 3) Створення туристичної інфраструктури; 4) Зменшення кількості безробітних; 5) Збільшення кількості новозареєстрованих суб'єктів господарювання. Також на території громади реалізовується «Програма місцевого економічного розвитку та план заходів», яка включає створення туристично–освітнього об'єкту на базі рибного господарства.

При SWOT-аналізі ситуації у Софіївській громаді під час розробки стратегії сталого розвитку станом на 2018 рік одними із сильних сторін визначено: вдале географічне розташування громади; багата історична, релігійна та архітектурна спадщина; зародження фестивальної культури; наявність спортивної інфраструктури; наявна рекреаційна база. Це свідчить про наявну ґрунтовну базу для розвитку туризму у Софіївській територіальній громаді.

У Софіївській селищній територіальній громаді до 2020 року діяла «Програма розвитку культури, туризму, охорони пам'яток та культурної спадщини Софіївської громади до 2020 року» (затверджена рішенням Софіївської селищної ради № 1537-30/УІІ від 13 грудня 2017 року), на заміну якій було затверджено «Програму розвитку культури Софіївської селищної територіальної громади на 2021-2023 роки». Тому до моменту розробки цієї програми на території громади не існувало діючого детального плану розвитку у туристичній сфері.

«Програма розвитку туризму на території Софіївської селищної територіальної громади на 2022 – 2025 роки» (далі – Програма) розроблена з метою конкретизації завдань і пріоритетів «Стратегії сталого розвитку Софіївської селищної ОТГ на 2018 – 2028 роки» та «Програми місцевого економічного розвитку». Програма визначає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення системного підходу до розвитку туризму, підвищення туристичної привабливості і розвитку туристичної інфраструктури громади, створення якісної мережі сервісу для різних видів туризму.

Специфікою туристичної сфери є те, що вона поєднує в собі значну кількість суміжних галузей: культуру, мистецтво, освіту, науку, сільське господарство, спорт, готельне господарство, медицину, торгівлю, сферу громадського харчування, транспорт, зв'язок, фінанси, побут, будівництво тощо; є однією із найбільш перспективних напрямів структурної перебудови економіки.

Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації ця галузь є однією з найбільш перспективних у питаннях подолання проблеми безробіття, адже створення одного робочого місця у секторі туризму обходиться у десять разів дешевше, ніж у виробництві.

Сучасний туризм функціонує в умовах конкуренції. Кожна область, район, місто намагаються пропагувати та популяризувати свою туристичну привабливість. Розвиток туристичної інфраструктури у Софіївській селищній територіальній громаді, забезпечення якості туристичного обслуговування відповідно до вимог сучасних стандартів є одним з основних

завдань розвитку громади.

Природно-ресурсний потенціал території громади, вигідне географічне положення, багата культурно-історична спадщина є вагомими передумовами пріоритетного розвитку індустрії туризму, оздоровлення, відпочинку, спрямованого на вітчизняних та іноземних споживачів. У Софіївській селищній територіальній громаді є унікальні можливості для розвитку туристичної й рекреаційної інфраструктури, що пов'язано з наявністю багатьох пам'яток архітектури, історії, культури, природи та вигідним економіко-географічним розташуванням.

На сьогодні Софіївка – це транспортний вузол розташований на шляху між Дніпром та Кривим Рогом, через який проходить автомобільні шляхи різної категорії та значення. Серед яких найбільш важливими є: 1) автомобільна дорога державного значення Н11, яка з'єднує Миколаїв, Кривий Ріг і Дніпро. Відстань від Софіївки до Кривого Рогу складає 30 км, до Дніпра – 110 км, а до Миколаїва – 220 км; 2) автомобільна дорога державного значення Т0419, яка з'єднує П'ятихатки та Зеленодольськ. Такий надзвичайно сприятливий у розвитку туризму фактор – зручне географічне розташування – необхідно використати по максимуму для приваблення туристичних потоків у громаду.

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів щодо удосконалення системи управління туристичною галуззю, зміцнення існуючої матеріальної бази, створення умов для реалізації інвестиційних проєктів, розвитку туристичної інфраструктури, задоволення потреб у висококваліфікованих кадрах, здійснення заходів державної підтримки рекламно-інформаційної діяльності, участі в розробленні інноваційних проєктів.

Методологія розробки Програми

Методологія розробки Програми запропонована ГО «АРР «Партнерство Дніпропетровщини» та презентована на тренінгу, де спільно представники громади, залучені консультанти розробили етапи формування Програми у громаді.

I етап – Формування Робочої групи, аналіз існуючої ситуації та виявлення проблем, формування реєстру туристично привабливих об'єктів

II етап – Формування Робочої групи, аналіз існуючої ситуації та виявлення проблем, формування реєстру туристично привабливих об'єктів

III етап - Визначення стратегічних цілей/ напрямів, результатів та індикаторів. Оглядові візити та верифікація існуючої інформації

IV етап – Розробка плану дій. Розробка проєктів. Розробка системи Моніторингу та Оцінки, Індикаторів результативності

Концепція формування Програми передбачала відповіді на ключові питання:

- Де ми зараз?
- Де ми хочемо бути?
- Як ми можемо там опинитись?
- Як ми можемо забезпечити успіх?

Формування Програми здійснювалося поетапно та із застосуванням партисипативних методів через проведення засідань робочої групи та опитування мешканців.

Склад робочої групи з розроблення Програми розвитку туризму

№з\п	ПІБ	Посада
1.	Сегедній Петро Юрійович	Селищний голова, голова робочої групи
2.	Шинкаренко Світлана Володимирівна	Секретар робочої групи, начальник відділу проектного менеджменту, інвестицій та цифрової трансформації
3.	Назаренко Людмила Степанівна	Секретар селищної ради
4.	Хоружевський Максим Григорович	головний спеціаліст відділу проектного менеджменту, інвестицій та цифрової трансформації
5.	Мірзоєв Артур	Директор КЗ «Історико-краєзнавчий музей»
6.	Мотегун Катерина	Фахівець з пам'ятно-охоронної роботи КЗ «Історико-краєзнавчий музей»
7.	Степанюк Віталій	Депутат селищної ради
8.	Колібаба Юлія	Директор «Софіївського центру творчості»
9.	Заскока Валентина	Заступник директора «Софіївського центру творчості»
10.	Хваль Юлія	Завідуюча відділом організаційно-масової роботи з молоддю «Софіївського центру творчості»
11.	Ісаєва Галина	Начальник відділу культури, туризму, молоді і спорту
12.	Кондратинський Олександр	Голова громадської організації «APP «Партнерство Дніпропетровщини»

Графік процесу підготовки Програми

Графік процесу підготовки Програми		Дата
Етап I . Формування Робочої групи, аналіз існуючої ситуації та виявлення проблем, формування реєстру туристично привабливих об'єктів	I зустріч Робочої групи – Проведення інтерв'ю із зацікавленими особами. Вивчення проблем та формування запиту на існуючу публічну інформацію.	01.10.2021
Етап I. Формування Робочої групи, аналіз існуючої ситуації та виявлення проблем, формування реєстру туристично привабливих об'єктів	II зустріч Робочої групи – Аналіз існуючої інформації. Пошук можливих точок розвитку. Формулювання запиту на додаткове дослідження. Розробка бачення розвитку. Визначення пріоритетних проблем/ідей. SWOT аналіз. Розробка анкет для проведення соціологічного опитування. Проведення опитування населення.	08.10.2021
Етап II. Визначення стратегічних цілей/ напрямів, результатів та індикаторів. Оглядові візити та верифікація існуючої інформації	III зустріч Робочої групи – Огляд туристично привабливих об'єктів. Аналіз опитування населення. Розробка плану дій. Підготовка першої версії документу.	19.10.2021
Етап III. Розробка плану дій. Розробка проектів. Розробка системи Моніторингу та Оцінки, Індикаторів результативності	IV зустріч Робочої групи - Розробка проектів та детального плану дій. Розробка плану моніторингу та ключових індикаторів.	21.10.2021

Максимально можливо широко залучалися різні місцеві групи інтересів, вивчалися напрацьовані Стратегії та плани, проведено соціологічне опитування. Такий підхід повинен в майбутньому слугувати гарантією підтримки мешканців у вирішенні питань, пов'язаних з реалізацією повноважень місцевого самоврядування в частині реалізації програми розвитку туризму.

Загальна інформація про Софіївську селищну територіальну громаду

Софіївська громада була заснована у 1793 році. А у рамках реформи децентралізації та добровільного об'єднання 18 грудня 2016 року створена Софіївська селищна об'єднана

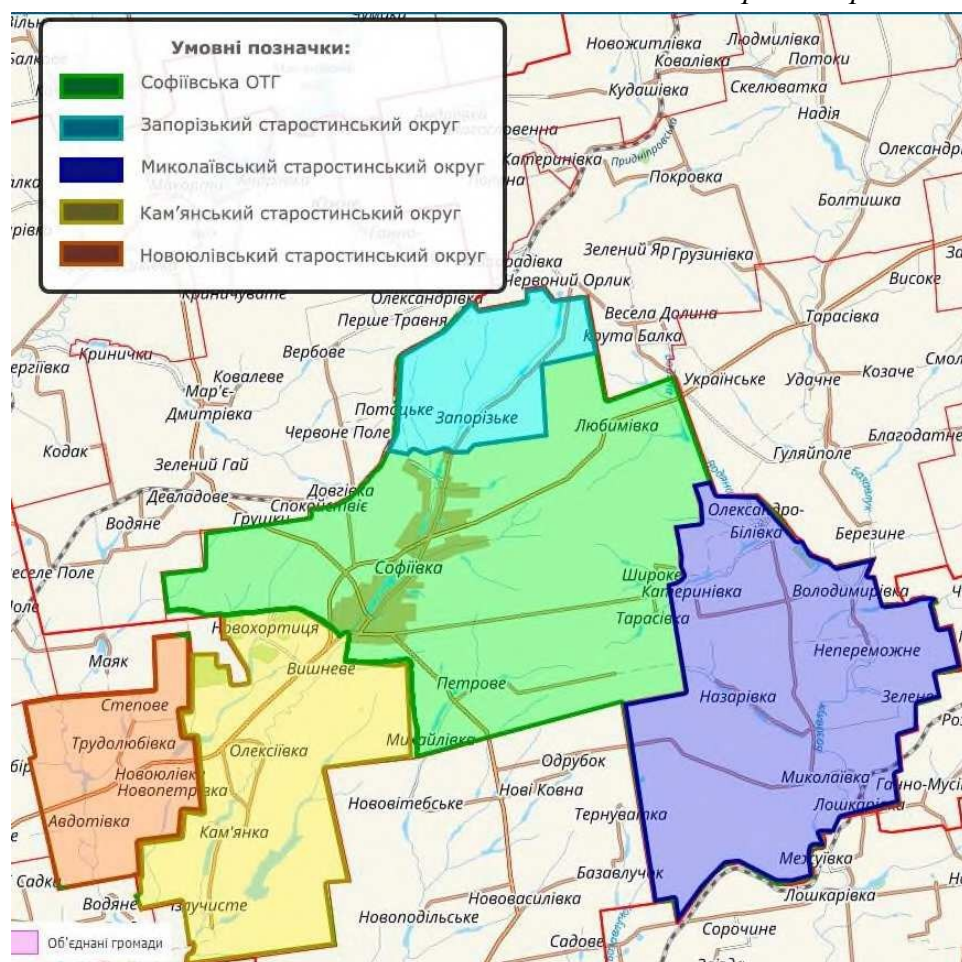
територіальна громада. Вона об'єднувала 5 населених пунктів, до Софіївської селищної ради було доєднано Запорізьський старостинський округ. 12 червня 2020 року Кабінет Міністрів України прийняв 24 розпорядження щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад областей. В результаті в країні було створено 1469 територіальних громад, так до складу Софіївської громади було включено Кам'янський старостинський округ, Новоюлівський старостинський округ та Миколаївський старостинський округ.

Софіївська селищна ОТГ розташована у північно-східній частині Дніпропетровської області площа ОТГ складає 668.7 км. кв.. До складу громади входить 29 населених пунктів: с. Авдотівка; с. Братське; с. Вишневе; с. Вільне Життя; с. Володимирівка; с. Запорізьке; с. Зелене; с. Ізлучисте; с. Кам'янка; с. Катеринівка; с. Катерино-Наталівка; с. Лошкарівка; с. Любимівка; с. Миколаївка; с. Михайлівка; с. Назарівка; с. Непереможне; с. Новопетрівка; с. Новохортиця; с. Новоюлівка; с. Олександро-Білівка; с. Олексіївка; с. Петрівка; с. Петрове; смт. Софіївка; с. Степове; с. Тарасівка; с. Трудолюбівка; с. Широке.

2020 рік став роком завершення реформи адміністративно-територіального устрою та добровільного об'єднання територіальних громад. Були сформовані остаточні межі територіальних громад та районів.

Відповідно до постанови Верховної ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» Софіївський район припинив своє існування і громада увійшла до складу Криворізького району Дніпропетровської області.

Рис. 1. Карта Софіївської селищної ТГ.

РОЗДІЛ 1. БАЗОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аналіз стану туристичної сфери на території Софіївської селищної ТГ.

Існуючі нормативно-правові акти на території громади

Однією із стратегічних цілей закріплених у «Стратегії сталого розвитку Софіївської селищної ОТГ на 2018 – 2028 роки» є «Зростання конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств та доходів мешканців сільських територій», що включає у себе операційну ціль «Створення сприятливих умов для розвитку суб'єктів господарювання на основі туристичних переваг громади», яка серед інших визначає наступні показники результату:

- 1) Створення туристичних продуктів;
- 2) Розвиток зеленого туризму;
- 3) Створення туристичної інфраструктури;
- 4) Зменшення кількості безробітних;
- 5) Збільшення кількості новозареєстрованих суб'єктів господарювання.

На території громади реалізовується «Програма місцевого економічного розвитку та план заходів», яка включає створення туристично-освітнього об'єкту на базі рибного господарства, наразі триває реалізація проекту.

У Софіївській селищній територіальній громаді до 2020 року діяла «Програма розвитку культури, туризму, охорони пам'ятників та культурної спадщини Софіївської громади до 2020 року» (затверджена рішенням Софіївської селищної ради № 1537-30/УП від 13 грудня 2017 року), на заміну якій було затверджено «Програму розвитку культури Софіївської селищної територіальної громади на 2021-2023 роки». Тому до моменту розробки цієї програми на території громади не існувало діючого детального плану розвитку у туристичній сфері.

За три роки (2018-2020 рр.) на реалізацію «Програма розвитку культури, туризму, охорони пам'ятників та культурної спадщини Софіївської громади до 2020 року» було виділено 2,75 млн. грн., серед яких жодні кошти не були прямо спрямовані на розвиток туризму. В загальній структурі надходжень до місцевого бюджету Софіївської громади туристична галузь наразі займає менше 1%.

Заклади у сфері туризму на території громади

Повноваження у сфері туризму, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування, відповідно до ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» покладені на **відділ культури, туризму, молоді і спорту виконавчого апарату Софіївської селищної ради**, проте у відділі відсутня посадова особа до посадових обов'язків якої безпосередньо відноситься управління у сфері туризму.

КЗ «Софіївський центр творчості» є комплексним закладом позашкільної освіти, який проводить освітню, організаційно-масову та інформаційно-методичну роботу з вихованцями за напрямками діяльності: художньо-естетичний, еколого-натуралістичний, туристсько-краєзнавчий і науково-технічний. На базі центру творчості існує гурток «юні туристи-краєзнавці».

Частково задіяно **КЗ «Софіївський історико-краєзнавчий» музей**. Комунальний заклад є складовою частиною національного фонду України. Це культурно-освітня і виховна установа метою якої є збереження, систематизація, популяризація пам'яток матеріальної і духовної культури. Музей сприяє залученню жителів громади, учнів шкіл, ліцею, вихованців дошкільних навчальних закладів до вивчення та збереження історико-культурної спадщини

нашого краю, формуванню активної громадської позиції, забезпечує духовну єдність та спадковість минулого і сучасного поколінь.

На території Софіївської територіальної громади функціонує **п'ятнадцять закладів громадського харчування, один готель та одна туристична база**, які надають послуги у сфері гостинності та туризму. На території громади знаходиться велика кількість переробних підприємств сільськогосподарської сфери (млини, олійниці), які стають малоконкурентними на сучасному ринку через застарілі технології та невеликі об'єми виробництва, які можуть бути перепрофільовані на туристичну сферу.

Культурно-історична спадщина та природні об'єкти

Реєстр пам'яток Софіївської громади налічує 68 об'єктів культурно історичної спадщини, серед яких один з найвизначніших меморіальний комплекс на хуторі Високе. Поряд із селом Миколаївка розташовані козацькі місця, серед яких останній зимівник козаків «Бульбина балка» та форт Петра Дорошенка.

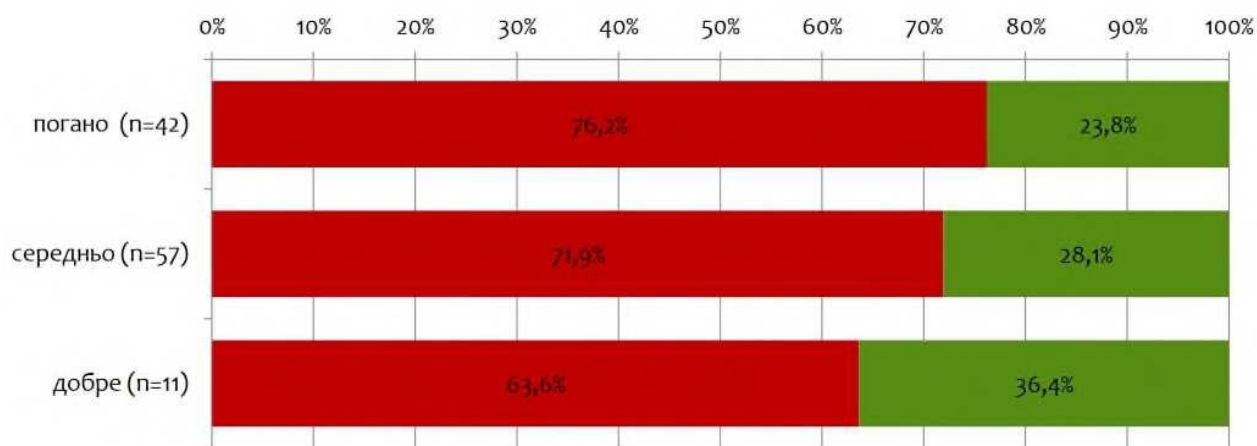
На території громади розташовано 46 водних об'єктів (43 ставка та 3 водосховища) загальною площею водного дзеркала 1072,11 га. Поряд із с. Новохортиця розташовано розплідник диких тварин. Також на території територіальної громади наявні родовища корисних копалин: 1) гранітний кар'єр (закритий), площа 2,3 га, знаходиться в смт. Софіївка; 2) кар'єр каоліну (біла глина), площа 5,5 га, знаходиться в смт. Софіївка; 3) кар'єр каоліну (червона глина), площа 5,0 га, знаходиться в с. Любимівка.

Соціологічні дослідження

В основу розробки цього документу покладено аналіз соціологічного дослідження проведеного під час розробки стратегії розвитку громади та додатково проведено он-лайн опитування щодо сприйняття мешканцями Софіївської територіальної громади.

Цінність для розробки Програми мають наступні питання із соціологічного дослідження проведеного для розробки стратегії:

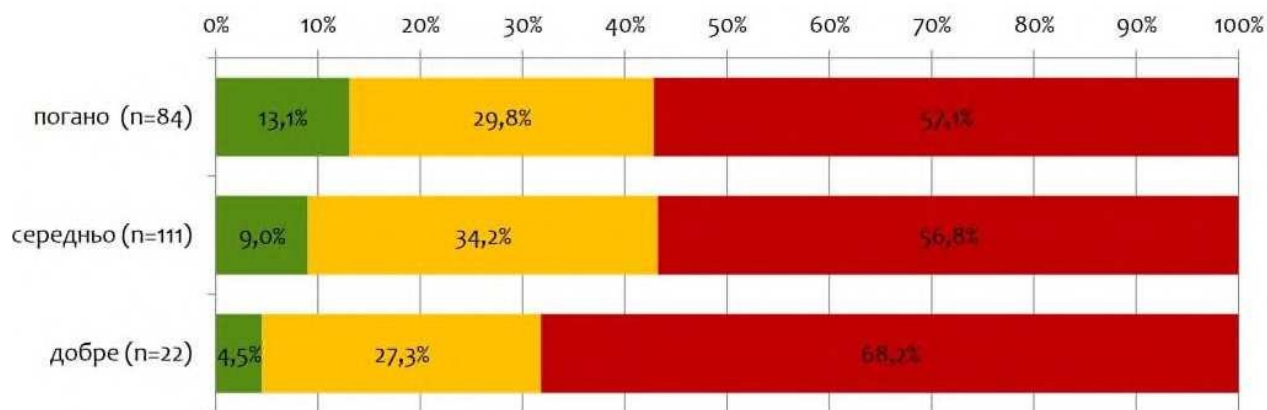
№26. Як Ви оцінюєте матеріальну ситуацію Вашого домогосподарства?

- - переважає недовіра, обережність та приватний інтерес
- - переважає почуття солідарності та турбота про загальне благо

Цей графік демонструє, яким чином співвідносять відчуття солідарності та турботи про загальне благо із матеріальною ситуацією власного домогосподарства. Відслідковується пропорційний зв'язок, що чим більше у людини переважає відчуття солідарності та турботи про загальне благо, тим вище вона оцінює власну матеріальну ситуацію.

№26. Як Ви оцінюєте матеріальну ситуацію Вашого домогосподарства?

- - усі члени сім'ї зазвичай беруть активну участь у житті громади
- - деякі члени сім'ї зазвичай беруть активну участь у житті громади
- - ніхто з членів сім'ї зазвичай не бере активної участі у житті громади

Цей графік демонструє взаємозв'язок між активною участю у житті громади та оцінкою власної матеріальної ситуації. Бачимо, що люди із кращим відчуттям матеріальної ситуації власного домогосподарства гірше долучаються до активного життя громади.

№29. Як Ви оцінюєте у нашій громаді доступ до місць відпочинку та відновлення у безпосередній близькості від вашого місця проживання?

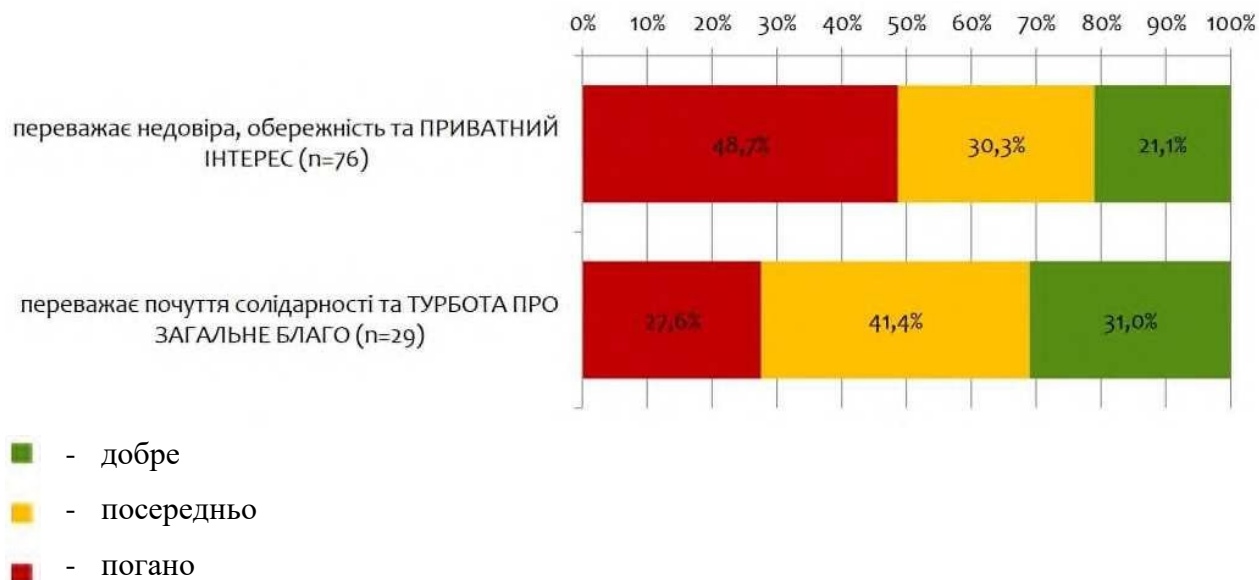

На цьому графіку бачимо, що мешканцям Софіївської громади найбільше невістачає доступу до місць відпочинку та відновлення (відпочинку на лоні природи) у безпосередній близькості від вашого місця проживання.

Також, маємо візуалізацію співвідношення відповідей на питання №29 та №34.

№29. Як Ви оцінюєте у нашій громаді доступ до місць відпочинку та відновлення у безпосередній близькості від вашого місця проживання?

№34. Що, на Ваш погляд, загалом переважає у відносинах між людьми на території нашої об'єднаної громади: недовіра, обережність та приватний інтерес, чи почуття солідарності та турбота про загальне благо?

Цей графік демонструє співвідношення доступності місць відпочинку (на лоні природи) із відчуттям відносин між людьми на території громади. Прослідковується взаємозв'язок між тим, що люди, які мають кращий/більший доступ до місць відпочинку в більшій мірі переважає відчуття, що у відносинах між людьми переважає почуття солідарності та турбота про загальне благо.

Дослідження дозволило визначити фактори, які позитивно і негативно впливають на якість життя в ОТГ.

Серед дослідження проведеного в рамках розробки стратегії до позитивних факторів належать та мають відношення до розробки Програми:

- Високий відсоток мешканців, які задоволені фактом проживання в об'єднаній громаді (40,6%), та позитивна оцінка громади, як місця для проживання (28%)
- Високий відсоток мешканців, які вирішили залишитися в громаді (55%)
- Позитивна оцінка можливості активної участі в різноманітній громадській діяльності

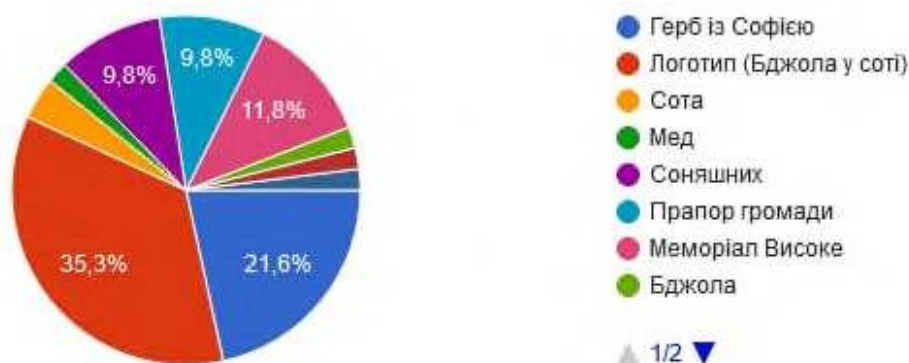
До факторів, які негативно впливають на якість життя в громаді та мають відношення до розробки Програми, належать:

- Відсутність достатньої кількості і доступності робочих місць на території громади
- Слабка підтримка започаткування власного бізнесу з боку громади
- Бідність і матеріальні проблеми, які стосуються 35,6% домашніх господарств, призводять до соціального виключення, зумовлюють низьку якість життя
- Стан доріг, відсутність велосипедних маршрутів, непридатність доріг для пішоходів, тротуарів,
- Мешканці незадоволені доступом до місць відпочинку та відновлення (відпочинку на лоні природи) у безпосередній близькості від місця проживання
- Недостатня доступність місць, в яких дорослі можуть проводити свій вільний час поза домом (клубів, центрів, кав'ярень та ін.).

Елементом проведеної діагностики, який був ключовим для подальшої роботи над програмою розвитку туризму Софіївської об'єднаної громади, було проведення соціологічного дослідження щодо сприйняття мешканцями своєї громад. Найбільшу цінність для розробки програми мають наступні шість питань:

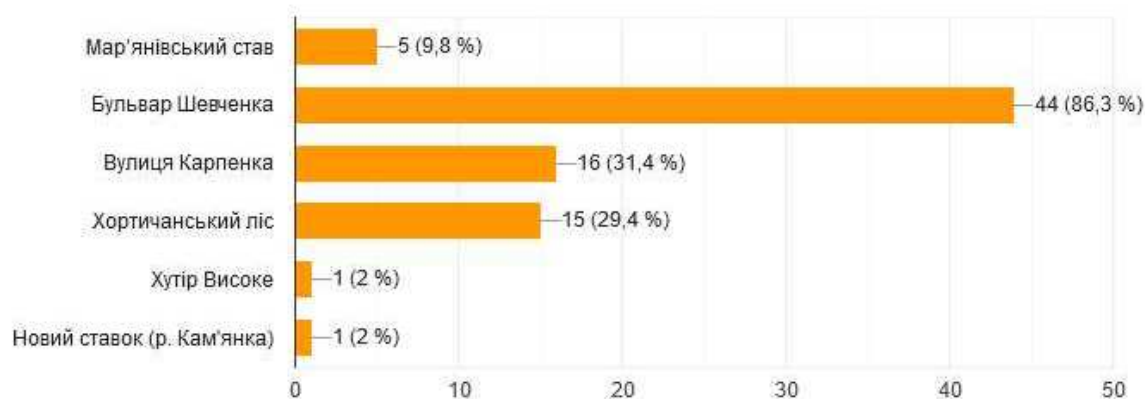
Що, на Вашу думку, є головним символом Софіївської об'єднаної територіальної громади? (зазначте відповідь або напишіть свій варіант)

51 ответ

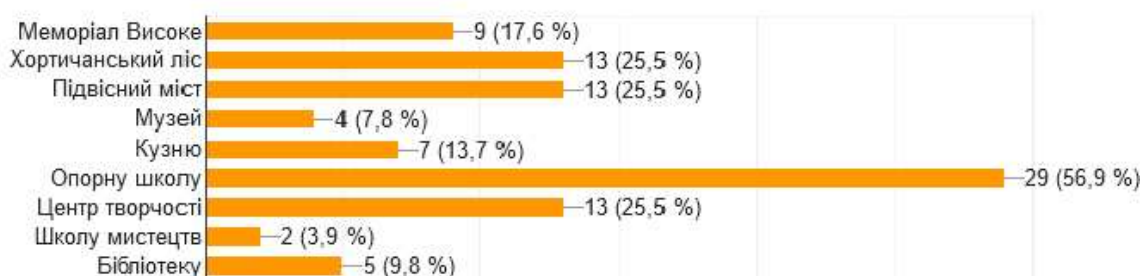
Вкажіть, будь ласка, які з нижче перелічених місць Софіївської ТГ Ви відвідували найчастіше протягом останнього року? (позначте не більше 2-х варіантів, або напишіть свій варіант).

51 ответ

Якщо до Вас завітають гості з іншого населеного пункту, то що саме в Софіївській ТГ Ви покажете у першу чергу (позначте не більше 2-х варіантів, або напишіть свій варіант)?

51 ответ

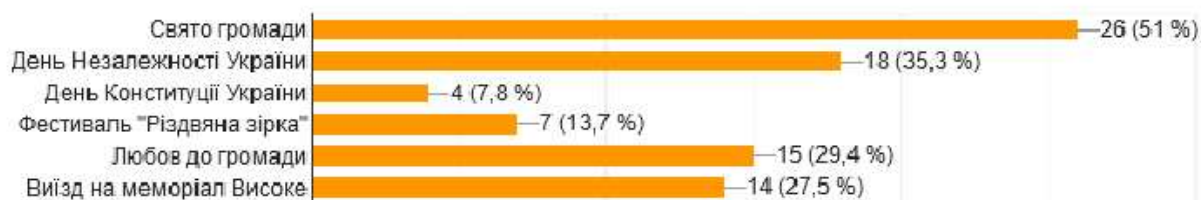
Позначте, будь ласка, яка історична подія пов'язана із Софіївською ОТГ, з Вашої точки зору, є найбільш значущою для громади, або напишіть свій варіант.

51 ответ

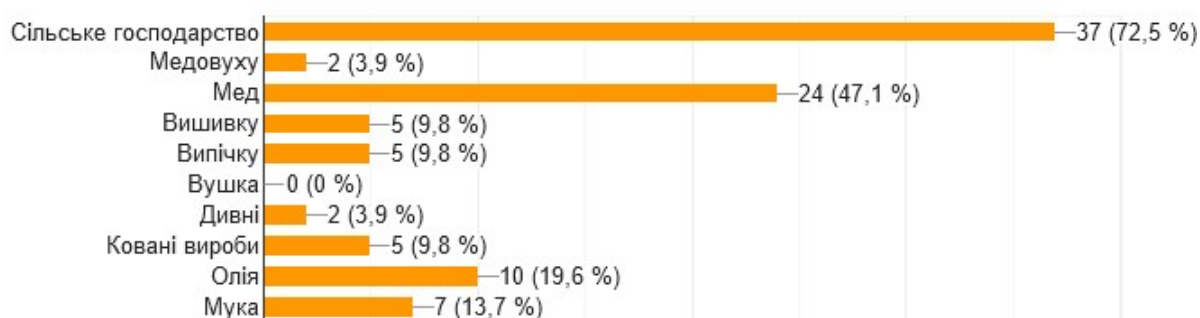
Що, з Вашої точки зору, найбільше об'єднує мешканців Софіївської ОТГ? (Оберіть не більше 2-х варіантів відповіді, або напишіть свій варіант).

51 ответ

Що у Софіївській ОТГ, з Вашої точки зору, вміють робити якнайкраще? (Оберіть не більше 2-х варіантів відповіді, або напишіть свій варіант).

51 ответ

Результати демонструють, що найбільша кількість людей вважає символом Софіївської територіальної громади логотип із бджолою (35,3%), герб громади (21,6%), меморіальний комплекс «хутір Високе» (11,8%), соняшник (9,8%), прапор громади (9,8%). Найбільша кількість відвідувань учасників опитування припадає на бульвар Шевченка (86,3%), вулицю Карпенка (31,4%), Хортичанський ліс (29,4%). Об'єкти, які б мешканці громади найбільше хотіли продемонструвати гостям виглядають наступним чином: опортна школа (56,9%), Хортичанський ліс (25,5%), підвісний міст (25,5%), Центр творчості (25,5%), меморіальний комплекс «хутір Високе» (17,6%), кузню (13,7%), бібліотеку (9,8%), музей (7,8%).

визначальною історичною подією мешканці громади вважають бої на хуторі Високе (Нікопольсько-Криворізька операція) (56,9%), фестиваль «Різдв'яна Зірка» (21,6%), козальський зимівник «Бульбина балка» (9,8%). Найбільше мешканців об'єднує: свято громади (51%), День Незалежності України (35,3%), любов до громади (29,4%), виїзд на меморіал Високе (27,5%). З точки зору мешканців громади у Софіївській територіальній громаді роблять найкраще: сільське господарство (72,5%), мед (47,1%), олія (19,6%), мука (13,7%), вишивку, випічку та ковані вироби (9,8%).

SWOT-аналіз

Підсумком базового дослідження і соціологічного дослідження в процесі планування і роботи над Програмою було проведення SWOT-аналізу, який полягає у визначенні сильних (англ. Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін громади (її позитивних і негативних рис, специфічних ресурсів, потенціалу або дефіцитів, які мають вплив на майбутній розвиток), а також можливостей (Opportunities) і загроз (Threats), (позитивних і негативних процесів чи явищ, які стосуються громади або стосуватимуться її у майбутньому і впливатимуть на її розвиток).

Процес приготування SWOT-аналізу відбувався у декілька етапів. Перший етап відбувся експертним шляхом, на другому етапі участь брали представники робочої групи з питань розробки Програми.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - У сфері туризму на території громади працює: відділ у виконавчому комітеті, музей, позашкільний навчальний заклад - На території громади функціонує: готель, база відпочинку, 15 закладів громадського харчування - Існує майстерня-кузня - Створюється інформаційно-просвітницький центр аквакультур - Значна кількість виробників меду - Заможні фермери, які люблять та хочуть розвивати Софіївку - Проводиться потужний фестиваль - Цікаві історичні та природні місця: - Зимівник («Бульбина балка»), паровий млин, «хутір Високе», фортеця Петра Дорошенка, Дементьев сад, козацькі кам'яні хрести, монастир - Поряд Довгівка (уранові шахти) - Поряд Токівський водоспад та кар'єр - Інтенсивна автомагістраль та близьке розміщення до Кривого Рогу та Дніпра - Потужні майстри із вишивки - Олійниця - Вівцеферма - Млини 	<ul style="list-style-type: none"> - Існуючий реєстр культурно-історичної спадщини включає лише братські могили та пам'ятники - Відсутній структурний підрозділ чи посадова особа, яка б концентрувала питання розвитку туризму - Потенціал громади у сфері туризму та ринок туристичних послуг раніше не досліджувався - Відсутній туристичний продукт та туристична «родзинка» (магніт) громади - Відсутні туристичні маршрути та їх маркування - Жодної друкованої чи іншої туристичної промоції - Доходи від туристичного сектору економіки громади та сфери гостинності детально не досліджуються - Видатки на розвиток туризму із бюджету громади не передбачені - Мешканці проявляють низьку соціальну активність та не згуртовані - Дефіцит робочих місць - Слабка підтримка започаткування власного бізнесу з боку громади - Бідність і матеріальні проблеми - Мешканці незадоволені відсутністю облаштованих місць у громаді для дозвілля на лоні природи

Загрози	Можливості
<ul style="list-style-type: none"> - Слабопрогнозована державна політика - Відсутність достатньої кількості і доступності робочих місць на території громади - Слабка підтримка започаткування власного бізнесу з боку громади - Бідність і матеріальні проблеми, які стосуються 35,6% домашніх господарств, призводять до соціального виключення, зумовлюють низьку якість життя - Відтік та пенсійний вік населення - Слабкий розвиток культури населення - Крадіжки та вандалізм - Пандемія COVID-19 - Військові дії - Низький попит на туристичні послуги 	<ul style="list-style-type: none"> - Формування туристичного продукту та бренду громади - Розробка туристичних маршрутів (велосипедний, шкільний, піший, авто...) - Конвертація транзитного трафіку у туристичний - Переорієнтація застарілих виробництв на сферу туризму (млин, олійниця) - Формування туристичних атракцій – кузня, аквакультури, медові виробники - Створення інфраструктури для туризму – зон відпочинку на березі чи у лісі - Залучення грантових коштів - Залучення зовнішніх інвесторів - Створення нових робочих місць

РОЗДІЛ 2. МІСІЯ І БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО СТАНУ. МЕТА ТА СТРУКТУРА ЦІЛЕЙ.

Місія: Софіївська громада є відомою на всеукраїнському рівні, як взірць розвитку туристичного кластеру.

Бачення – це бажаний сценарій розвитку, який визначає профіль після досягнення цілей Програми, воно відповідає на питання – як буде виглядати громада після 2025 року?

Бачення є нашим прагненням, до якого ми прямуватимемо у наступні роки, щоб громада стала гарним місцем для життя з добре розвиненою інфраструктурою і безпечно для мешканців.

Бачення розвитку громади виникло в процесі партисипативного планування, до участі в якому були запрошені представники різних груп місцевої спільноти, влади та експерти.

Бачення: громада протестувала можливі варіанти розвитку туристичної сфери та отримала чітке розуміння щодо напрямів розвитку сфери туризму у Софіївській територіальній громаді. Створено та промарковано туристичні маршрути для різних цільових аудиторій. Консолідовано повноваження та функції у сфері туризму в туристично-інформаційному центрі громади. Громада відслідковує туристичний потік та прибутки від сфери туризму та суміжних галузей, відповідно виділяє кошти із місцевого бюджету на стимулювання розвитку туристичної галузі. У громаді регулярно проводяться потужні фестивалі не тільки всеукраїнського, а й міжнародного рівня. На території громади облаштовано унікальні громадські простори на лоні природи, які люблять місцеві мешканці та з радістю відвідують гості із інших населених пунктів. Громада відома своїми успіхами у сфері туризму. У Софіївській територіальній громаді утворився туристичний кластер, який з кожним роком дає все більше робочих місць та створює умови для самозайнятості місцевого населення. До громади вдалось залучити зовнішніх інвесторів зі сфери туризму та за рахунок підтримки громади простимульовано місцевих мешканців до відкриття власної справи у сфері туризму.

Мета програми. Створення туристичного кластеру на території Софіївської територіальної громади шляхом впровадження комплексної системи із підтримки мешканців та підприємців громади до 2025 року.

Стратегічна ціль 1. Покращення туристичної інфраструктури

Операційна ціль 1.1. Облаштування та маркування туристичних маршрутів

Операційна ціль 1.2. Створення локацій для дозвілля і рекреації

Операційна ціль 1.3. Утворення туристично-інформаційного центру

Операційна ціль 1.4. Покращення умов для подієвого туризму

Стратегічна ціль 2. Туристична промоція громади та просування локальної продукції

Операційна ціль 2.1. Розробка туристичної айдентики громади

Операційна ціль 2.2. Дизайн та друк поліграфічної промо-продукції

Операційна ціль 2.3. Створення та наповнення туристичного розділу на сайті громаді

Операційна ціль 2.4. Створення та просування туристичного відеоконтенту

Операційна ціль 2.5. Виготовлення сувенірної продукції

Стратегічна ціль 3. Залучення інвестицій у туристичну галузь громади

Операційна ціль 3.1. Формування туристичного інвестиційного паспорту громади

Операційна ціль 3.2. Розробка програми грантового стимулювання створення робочих місць у сфері туризму для місцевих мешканців

Операційна ціль 3.3. Стимулювання переорієнтації існуючих застарілих підприємств на туристичну сферу

Стратегічна ціль 4. Підвищення рівня згуртованості та активності місцевого населення

Операційна ціль 4.1. Створення фестивального руху у громаді

Операційна ціль 4.2. Формування та підтримка туристичного кластеру громади

Операційна ціль 4.3. Підвищення відчуття гордості та відповідальності за власну територіальну громаду у мешканців

Операційна ціль 4.4. Створення фонду громади

РОЗДІЛ 3. ПЕРЕЛІК ПРОЕКТІВ. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Для забезпечення досягнення мети та реалізації завдань Програми здійснюються заходи, викладені у додатку до цієї Програми.

У разі необхідності зміни та доповнення до Програми вносяться за поданням. Відповідальними за реалізацію заходів цієї Програми є відділ культури, туризму, молоді і спорту виконавчого комітету Софіївської селищної ради.

Стратегічна ціль 1. Покращення туристичної інфраструктури

Операційна ціль 1.1. Облаштування та маркування туристичних маршрутів

Піший туристичний маршрут центром громади

Велосипедний маршрут козацькими місцями

Велосипедний маршрут рекреаційного спрямування (ліс, ставки)

Автомобільний маршрут громадою

Туристичний квест центром громади для школярів

Романтичний маршрут

Інтерактивні маршрут «Від лану до столу» (Зерно-Мука-Хліб)

Інтерактивні маршрут «Від лану до столу» (Соняшник-Олія)

Інтерактивні маршрут «Від лану до столу» (Медова продукція)

Інтерактивні маршрут «Від лану до столу» (Городництво)

Інтерактивні маршрут «Від лану до столу» (Рибне господарство)

Операційна ціль 1.2. Створення локацій для дозвілля і рекреації

Облаштування пляжної зони на території смт. Софіївка

Облаштування громадського простору та фотозони на дамбі в смт. Софіївка

Реконструкція паркової зони у смт. Софіївка

Реконструкція центральної площі у смт. Софіївка

Реновація автовокзальної зони

Облаштування громадських вбиралень та тенту-куполу біля центру аквакультур

Відновлення підвальних приміщень під приміщеннями бібліотеки та типографії для облаштування туристичної локації

Облаштування локацій для кемпінгу та пікніку у лісі в с. Новохортиця

Модернізація Софіївського краєзнавчого музею

Створення ринкової зони локальної продукції біля траси Дніпро-Кривий Ріг

Організація архіологічного дослідження козацьких місць

Операційна ціль 1.3. Утворення туристично-інформаційного центру

Реєстрація юридичної особи комунального підприємства «Туристично-інформаційний центр»

Закупівля та облаштування матеріально-технічної бази для КП «ТІЦ»

Облаштування прокату байдарок та катамаранів

Створення туристичних продуктів центру

Облаштування туристичних стендів

Формування кадрового потенціалу для туристичної сфери

Операційна ціль 1.4. Покращення умов для подієвого туризму

Проведення фестивалю громади

Проведення фестивалю «Різдв'яна зірка»

Проведення фестивалю крафтової продукції

Проведення фестивалю «На свіжину»

Проведення фестивалю меду

Проведення фестивалю жнив

Проведення фестивалю галушок

Проведення гастрономічного фестивалю

Проведення змагань із спортивного орієнтування

Проведення змагань із рибної ловлі

Проведення чемпіонату по хокею на відкритому льоду

Проведення змагань із бойових мистецтв

Стратегічна ціль 2. Туристична промоція громади та просування локальної продукції

Операційна ціль 2.1. Розробка туристичної айдентики громади

Розробка туристичного бренд буку

Розробка туристичного логотипу

Розробка туристичного візуального стилю

Операційна ціль 2.2. Дизайн та друк поліграфічної промо-продукції

Виготовлення туристичних буклетів

Виготовлення туристичних путівників

Виготовлення туристичних стендів

Операційна ціль 2.3. Створення та наповнення туристичного розділу на сайті громаді

Наповнення інформацією про туристичні продукти громади

Створення переліку закладів громадського харчування

Створення переліку закладів готельно-рекреаційної сфери

Інформація про логістику до громади

Створення віртуальних турів громадою

Операційна ціль 2.4. Створення та просування туристичного відеоконтенту

Промо-відео із козацьким місць громади

Промо-відео центру Софіївської громади

Промо-відео центру аквакультур

Промо-відео туристично-інформаційного центру

Промо-відео шкільного квест-туру громадою

Операційна ціль 2.5. Виготовлення сувенірної продукції

Виготовлення футболок із туристичною символікою громади

Виготовлення кружок із туристичною символікою громади

Виготовлення магнитів із туристичною символікою

Виготовлення кепок із туристичною символікою громади

Виготовлення сувенірних баночок меду

Стратегічна ціль 3. Залучення інвестицій у туристичну галузь громади

Операційна ціль 3.1. Формування туристичного інвестиційного паспорту громади

Дослідження перспективних туристичних напрямків розвитку громади та формування інвестиційних тізерів

Інвентаризація та оформлення наявних перспективних ділянок для залучення інвесторів

Дизайн туристично-інвестиційного паспорту

Просування пропозицій на міжнародних та національних форумах

Створення інвестиційної пропозиції по облаштуванню пейнтбольної локації

Операційна ціль 3.3. Розробка програми грантового стимулювання створення робочих місць у сфері туризму для місцевих мешканців

3.3.1 Залучення консультантів для підготовки програми стимулювання сфери туризму

Розробка та публічне обговорення напрямків стимулювання

Залучення бюджетних та позабюджетних ресурсів для реалізації програми грантового стимулювання

Операційна ціль 3.4. Стимулювання переорієнтації існуючих застарілих підприємств на туристичну сферу

Аналіз існуючих підприємств привабливих до переорієнтації

Проведення цільової інформаційно-роз'яснювальної роботи із власниками перспективних підприємств

Проведення серії навчальних заходів для перспективних підприємств

Розробка системи стимулювання переорієнтації на сферу туризм

Переорієнтація поля поряд із трасою на «кукурудзяний лабіринт»

Стимулювання створення «зелених садиб»

Стратегічна ціль 4. Підвищення рівня згуртованості та активності місцевого населення

Операційна ціль 4.1. Створення фестивального руху у громаді

Створення постійно діючого консультативно дорадчого органу з питань проведення фестивалів на території громади

Орієнтаційна робота на фестивальний рух із центром позашкільної освіти та центром творчості

Створення спільноти підприємців для обслуговування та наповнення фестивалів

Операційна ціль 4.2. Формування та підтримка туристичного кластеру громади

Формування спільноти підприємців у сфері туризму

Проведення навчальних заходів для підприємців туристичного кластеру

Стимулювання підприємців туристичного кластеру до участі в обласних, національних та міжнародних виставкових заходах

Операційна ціль 4.3. Підвищення відчуття гордості та відповідальності за власну територіальну громаду у мешканців

4.3.1 Формування ідентичності у мешканців громади

Приживлення туристичного бренду громади

Підвищення рівня задоволеністю проживання в громаді
Просування питань екосвідомості та збереження природних ресурсів
Проведення екологічних толок на території громади
Сприяння створенню громадських, молодіжних та екологічних організацій та об'єднань громадян

Операційна ціль 4.4. Створення фонду громади

Формування спільноти відповідальних підприємців громади
Створення благодійної організації фонд Софіївської громади
Реалізація інфраструктурних та грантових проектів за рахунок фонду
Популяризація та просування престижності членства у спільноті відповідальних підприємців та фонді громади

Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу розвинути туристичну інфраструктуру на території Софіївської територіальної громади, забезпечити комплексний розвиток туризму та рекреації. Реалізація Програми сприятиме диверсифікації місцевого туристичного продукту, підвищенню якості послуг, залученню інвестицій у туристичну галузь громади.

Проведення заходів цієї Програми є важливим з огляду на підвищення інформаційного та інфраструктурного забезпечення туристичної галузі громади, формування високоякісного місцевого туристичного продукту й пропагування софіївського туристичного продукту на всеукраїнському ринку.

Виконання заходів реалізації цієї Програми сприятиме:

- Створенню позитивного іміджу громади та поліпшення її інвестиційної привабливості.
- Розширенню цільових аудиторій туристів.
- Створенню нових туристичних продуктів, туристичних тем Софіївської селищної територіальної громади.
- Створенню комфортного та безпечного середовища для туристів та мешканців громади.
- Зростанню обсягу реалізації туристичних і готельних послуг та підвищенню їх якості.
- Збільшенню зайнятості населення, зростанню життєвого рівня населення.
- Збільшенню кількості туристів, терміну перебування туриста у місті, суми їх витрат.
- Успішна реалізація визначених пріоритетів послужить до створення ефективної туристичної галузі у Софіївській селищній територіальній громаді, стимулювання суміжних секторів місцевої економіки, налагодження публічно-приватного партнерства бізнесу і влади.
- Успішна реалізація Програми сприятиме збільшенню надходжень до місцевого бюджету.

Фінансове забезпечення

Фінансове забезпечення цієї Програми здійснюється у межах кошторисних призначень, передбачених у місцевому бюджеті на відповідний рік, та з інших джерел, не заборонених законодавством України. Загальний обсяг фінансових ресурсів на забезпечення виконання Програми складає 21 320 тис. гривень.

4.2. Головним розпорядником коштів цієї Програми є відділ культури, туризму, молоді і спорту виконавчого комітету Софіївської селищної ради.

(тис. грн.)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми					Усього витрат на виконання Програми
	2021 рік	2022 рік	2023 Рік	2024	2025	
Обсяг ресурсів усього, у тому числі:	320	4500	5500	5500	5500	21320
Місцевий бюджет	0	4000	500	500	500	5500
Кошти інших джерел	320	500	5000	5000	5000	15820

РОЗДІЛ 4. МОНІТОРИНГ І ОЦІНЮВАННЯ ІНДИКАТОРІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Моніторинг реалізації Програми здійснюється Відділ проектного менеджменту, інвестицій та цифрової трансформації Софіївської селищної ради у координації з відділом культури, туризму, молоді і спорту та туристично-інформаційним центром, відповідно до узгоджених індикаторів. Проект Програми виноситься на обговорення громадськості та затверджується сесією Софіївської селищної ради. Відповідальні підрозділи вносять заплановані заходи та проекти у річний план та реалізують помісячно.

Для забезпечення моніторингу ефективності виконання Програми на етапі формування плану дій розроблена система індикаторів.

Для підготовки системи індикаторів потрібно визначення очікуваних результатів, які часто носять якісний характер, а отже, не можуть бути оцінені інакше, як шляхом соціологічних або експертних опитувань.

Кількість показників мінімізована, оскільки їх надлишок вимагає багато витрат часу та інформації для обробки, знижує можливості управління.

В процесі роботи над показниками сформована таблиця показників ефективності виконання Програми та визначається порядок збору, систематизації інформації, відповідальні за збір даних та періодичність збору даних. Для кожного показника визначаються наступні характеристики: назва; опис методу розрахунку; джерело даних; періодичність розрахунку; базове значення показника; планове (прогнозоване) значення показника; особа (особи) відповідальні за розрахунок або збір даних за показником.

У ході моніторингу виконання Програми вирішується низка завдань: контроль за реалізацією Програми в цілому; оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, стратегічними та оперативними цілями; аналіз інформації щодо змін зовнішніх і внутрішніх чинників розвитку громади для уточнення та корегування (актуалізації) цілей Програми.

Після розробки та затвердження Програма має стати місцевою нормативною базою формування річного бюджету Софіївської селищної ради та річної програми соціально-економічного розвитку громади. Фінансове забезпечення реалізації Програми здійснюватиметься за рахунок усіх джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України, в тому числі: коштів державного бюджету; місцевих бюджетів;

міжнародної технічної допомоги; міжнародних фінансових організацій; інвесторів, донорських організацій тощо. У процесі впровадження Програми будуть брати участь різні організацій та окремі особи, виникатимуть нові спільні проекти.

Програма має коригуватися зважаючи на зовнішні та внутрішні обставини, які також будуть змінюватися. Принаймні один раз на рік Робоча група (за необхідності) має забезпечити розробку нових проектів (з алгоритмом виконання проекту, із зазначенням результатів, показників, відповідальних осіб та виконавців, строків та джерел ресурсів для досягнення цілей), впровадження яких розпочинається наступного року. Потрібно стежити за тим, щоб Стратегічні цілі, Оперативні цілі та Проекти Плану впровадження залишалися доречними, актуальними і виконувалися.

Щороку Робоча група проводить повторне соціологічне опитування думки та відстежує динаміку.

Проекти та заходи, відображені у Програмі можуть бути скореговані, зміни внесені до Програми повинні бути затверджені сесією. Начальник Відділу проектного менеджменту, інвестицій та цифрової трансформації Софіївської селищної ради безпосередньо відповідає за реалізацію проектів, розробку планів та внесення їх у план соціально-економічного розвитку громади.

ІНДИКАТОРИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Члени робочої групи обговорили питання ефективності виконання Програми. Робоча група обговорила стандарти та результати продуктивності на основі чого створено наступну систему індикаторів.

Індикатор	Ціль					Одиниці вимірювання	Джерело інформації	Частота	Відповідальність
	2021	2022	2023	2024	2025				
Грошові надходження до бюджету від сфери гостинності	0	1000	1000	2000	5000	тис.грн.	Фінансово-економічний відділ	1 раз на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту
Кількість людей, що відвідали екскурсійні пропозиції	0	3000	6000	12000	20000	Осіб	Туристично-інформаційний центр	2 рази на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту
Кількість туристів	0	5000	10000	16000	30000	Осіб	Туристично-інформаційний центр	2 рази на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту
Кількість новостворених та зареєстрованих бізнесів у сфері туризму	0	10	20	40	100	Юридичних осіб та ФОП	Фінансово-економічний відділ	1 раз на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту
Бюджетні інвестиції у сферу туризму	0	5000	2000	2000	2000	Тис.грн.	Фінансово-економічний відділ	2 рази на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту
Позабюджетні інвестиції у сферу туризму	300	1000	2500	1000	1000	Тис.грн.	Відділ проектного менеджменту, інвестицій та	2 рази на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту

							цифрової трансформації		
Відвідуваність сторінки сайту громади про туризм	100	1000 0	50000	10000 0	20000 0	Користувачі в	Відділ проектного менеджменту, інвестицій та цифрової трансформації	2 рази на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту
Прибуток туристично-інформаційного центру	0	1000	2000	2000	2000	Тис.грн.	Туристично-інформаційний центр	4 рази на рік	Відділ культури, туризму, молоді і спорту

Заходи програми

№ з/п	Заходи	Відповідальні	Термін виконання, роки	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн.)				
				2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1.	Створення туристичного візуального стилю	Донори	2021	100				
2.	Розробка та маркування туристичних маршрутів	Донори	2021	100				
3.	Виготовлення друкованої продукції та еко-сумок	Донори	2021	120				
3.	Створення комунального підприємства у сфері туризму	Відділ культури, туризму, молоді і спорту	2022		500			
3.	Наповнення статутного капіталу комунального підприємства. Облаштування матеріально технічної бази. Придбання туристичної бази та обладнання.	Відділ культури, туризму, молоді і спорту	2022		2000	500	500	500
4.	Створення велопрокату на базі новоствореного КП		2022		250			
5.	Організація та проведення конкурсу для підтримки мікро та малого бізнесу у сфері туризму		2022		250			
6.	Реконструкція пляжної зони		2022		250			
7.	Оновлення історико-краєзнавчого музею		2022		100			
8.	Благоустрій зони перед		2022		100			

	рибопитомником							
9.	Проведення чемпіонатів та змагань із спортивної рибалки	—	2022		50			
10.	Створення медового кооперативу та запуск лінії фасування меду		2022		250			
11.	Створення прокату водного транспорту (катамарани, каное, сап борди)		2022		250			
12.	Облаштування кемпінку у лісі с. Новохортиця		2023			500		
13.	Реконструкція паркової зони у сел. Софіївка за рахунок інвестицій	—	2023			4000		
14.	Реконструкція центральної площі у сел. Софіївка за рахунок інвестицій		2024				4000	
15.	Реконструкція автовокзального простору за рахунок інвестицій		2025					4500
16.	Залучення інвестора для облаштування прокату квадроциклів, мотоциклів	Інвестори	2023			500		
17.	Залучення інвестора для створення зони із пейнтболом	Інвестори	2024				500	
18.	Залучення інвестора для створення кукурудзяного лабіринту	Інвестори	2024				500	
19.	Залучення інвестора для створення ресторану свіжої риби	Інвестор	2025					500

